POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU

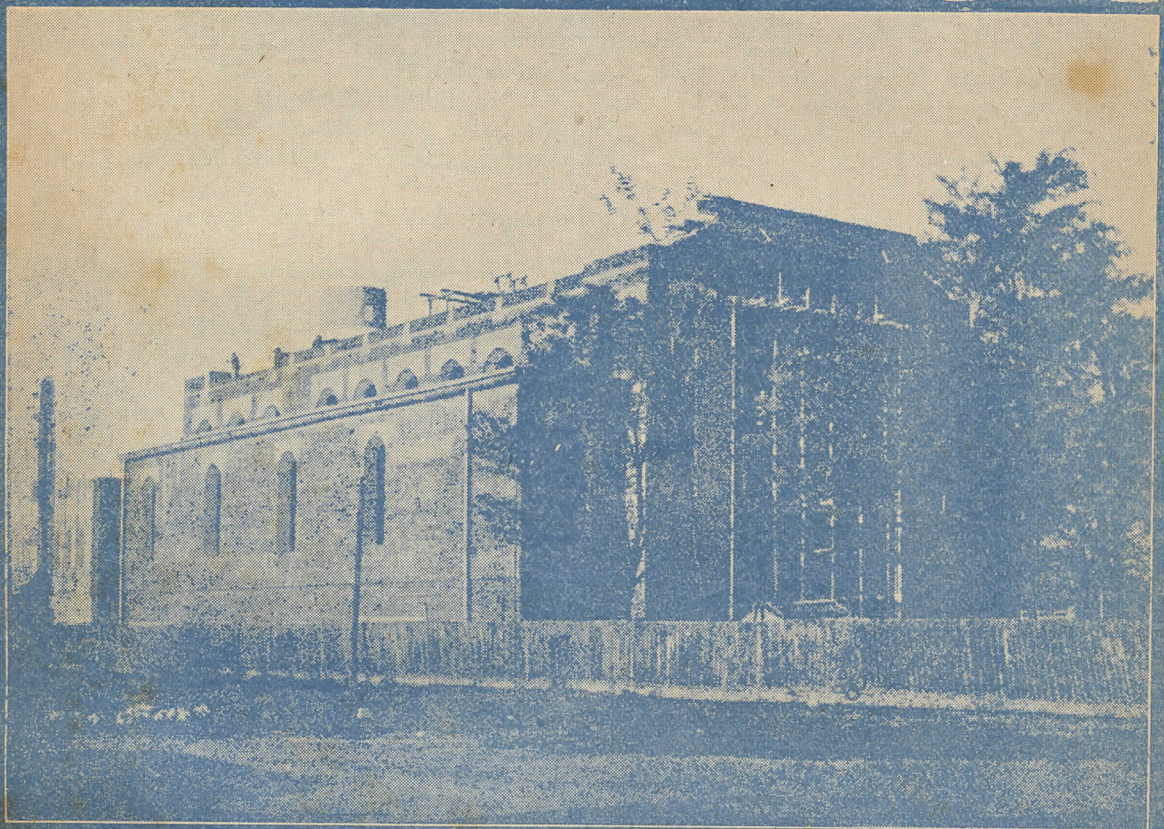

SALEZIJANSKI VJESTNIK

GODINA XV. RUJAN—LISTOPAD 1944. BROJ 9—10

5552

NE ZABORAVITE!

Salezijanski suradnici, koji se izpovjede, pričeste, mole po nakani sv. Otca Pape i pohode koju crkvu ili javnu kapelu, mogu dobiti u mjesecima rujnu i listopadu ova oproštenja:

Podpuna oproštenja: 1. Na dan, kad se novi suradnik upiše u Savez salezijanskog suradničtva. — 2. Jedanput na jesec, u kojigod dan suradnik ili suradnica hoće. — 3. Svaki mjesec na dan vježbe sretne smrti. — 4. Svaki dan jedno podpuno oproštenje, ako uz koji staležki posao pobožno izgovore jedan strcloviti uzdah, a za svaki drugi strcloviti uzdah, preko dana uz rad izgovoren, dobivaju 400 dana oproštenja. — 5. Na Malu Gospu, 8. rujna. — 6. Na blagdan Imena Marijina,, 12. rujna. — 7. Na blagdan Uzvišenja sv. Križa, 14. rujna. — 8. Na Žalostnu Gospu, 15. rujna. — 9. Na blagdan sv. Mihovila Arhanđela, 29. rujna. — 10. Na blagdan Materinstva bl. Djevice Marije, 11. listopada.

»Sabirite sebi blago u nebu, što ga tat ne krade i crv ne izjeda!«

Grobovi zovu

Jelka Radatović — Zagreb; Schmidt Marija — Zagreb.

Pokoj vječni daruj im, Gospodine, i svjetlost vječna neka im svietli. Počivali u miru. Amen.

Ljudevit IX. i psovač

Ljudevit IX., francuzki kralj, izdao je strogi zakon, koji je nalagao, da se svakomu psovaču u njegovu kraljevstvu probode jezik užarenim šiljkom. Kad je dakle neki parižki građanin na sablazan svega naroda javno opsovao ime Božje, kralj je dopustio, da se na njega primieni zakon o psovačima. A kad mu je po običaju bila podnesena molba za pomilovanje, odgovorio je kralj: »Vrlo bi mu rado oprostio, da je pogrdio osobu svoga zemaljskoga kralja, t. j. moju, ali ne mogu oprostiti onomu, koji javno sramoti ime kralja neba i zemlje«. Zatim je dodao: »Ja bih dopustio, da meni samomu probodu jezik užarenim šiljkom, kad bi to pomoglo, da potjeram kletvu iz svoga kraljevstva«.

DOMAĆICA U KUHINJI

Ovih dana izašlo je peto izdanje ove koristne knjige, što su je napisale izkusne domaćice Marija Cezner i Stanka Andrić. To je novo izdanje popunjeno nekim pojedinostima, koje su nalagale suvremene potrebe, te će knjiga ovakva još više zadovoljiti zahtjevima, koji se danas nameću u kućanstvu. »Domaćica u kuhinji« stoji 300 Kuna i dobiva se kod izdavača Hrvatskoga Književnog Družtva sv. Jeronima i u knjižarama.

S dopuštenjem Nadbiskupskog duhovnog stola, broj 1835. Zagreb, 17. II. 1930.

SALEZIJANSKI VJESTNIK izlazi svaki drugi mjesec. Godišnja predplata Kn 100.— — »Salezijanski Vjestnik« izdaje Uprava salezijanskog suradničtva u Zagrebu, 17, Omiška ul. 2. — Predstavnik i odgovorni urednik Nikola Pavičić, Zagreb, Omiška ul. 2. Tisak Narodne Tiskare u Zagrebu, Kaptol 27. — Za tiskaru odgovara: Rudolf Vedo, Zagreb, Kaptol 27.

5552

GLASNIK MARIJE POMOĆNICE
TISKOPIS ZA GRADNJU CRKVE MARIJE POMOĆNICE NA KNEZIJI U ZAGREBU

GOD. VII. 1944. BROJ 9—10

Marijina vjera

Uzvišena svetost, koju je posjedovala bl. Djevica Marija, počiva na njezinoj vjeri kao na svom temelju. Njezina vjera bila je velika, u punom značenju riječi zaslužna i plodonosna za cielo čovječanstvo.

Prvi put upoznaje nas Evanđelje s Marijom u trenutku, kad joj anđeo Gabriel donosi uzvišenu viest, da će postati Majkom Božjom. Tada se odmah pokazalo, kako je savršena bila Marijina vjera.

Pomislite samo, o čemu se radilo! Veliki broj nepojmljivih tajni i najvećih čudesnih djela Božje svemogućnosti pokazalo se pred njezinim duhovnim očima. Ona ih je sve morala ponizno i vjerno primiti. Stari Zavjet, što ga je ona doduše dobro poznavala, nije imao nikakvu, odnosno vrlo bliedu spoznaju o velikim tajnama naše vjere, kao na pr. o tajni presv. Trojstva. Ali iznenada dolazi pred Mariju anđeo i otkriva joj ovu nepojmljivu tajnu: »Duh Sveti saći će na te.« »U tvom djevičanskom krilu on će sazdati sveto Kristovo tielo, i sila će te Najvišega obsjeniti.« Sin Božji, po svojoj naravi jednak Otcu, u njezinu će krilu primiti ljudsku narav i izpunit će je, kao što je nekoć oblak izpunio šator i hram, kad su bili posvećeni. »Zato će se i Sveto, što će se od tebe roditi, zvati Sin Božji.«

Tu je dakle govor o Duhu Svetom, tu je govor o Sinu Božjem, a to su sve sami novi pojmovi. Gdje je sin, tu mora biti i otac. Tako otkriva anđeo Majci Božjoj veliku tajnu naše vjere, koju naš razum ne će moći nikada dokučiti, tajnu presv. Trojstva. Marija spremno podvrgava svoj razum ovoj tajni. Ona vjeruje.

S tajnom presv. Trojstva bila joj je objavljena i druga tajna, koja je isto tako uzvišena: tajna sjedinjenja božanske i ljudske naravi u jednoj osobi. Marija i opet vjeruje.

Treće čudo, koje Marija mora u poniznoj vjeri prihvatiti kao moguće, jest djevičansko začeće Sina Božjega. Ona će postati Majkom druge božanske Osobe, začet će po Duhu Svetom, i ostati djevicom. Mora dakle vjerovati u čudo, za koje u naravnom redu nema primjera i koje će Bog izvesti samo jedan jedini put. Marija vjeruje!

Liepo kaže sv. Bernardo: »Za ljudski razum je bilo nečuveno i neshvatljivo ne samo to, da će Marija postati Majkom Boga, nego i to, da će u isto vrieme ostati Djevicom. Uzprkos tomu Marija ni trenutak ne sumnja, nego vjeruje riječi anđelovoj.«

»Ovim slobodnim i podpunim pristankom zaslužila je ona«, kaže sv. Augustin, da su se otvorila nebesa, koja su dotada bila zatvorena.« I zaista, tu se radilo o najdubljim tajnama. Tu je bila potrebna čvrsta i jaka vjera, koja će podvrći razum riečima nebeskog glasnika. Ponizna djevica svladava sve potežkoće, ona vjeruje. Zato joj možemo pravom doviknuti s Elizabetom: »Blago tebi, koja si povjerovala!«

Padnimo dakle na koljena pred ovom vjernom Djevicom i molimo je onako, kako su malovjerni ljudi molili Spasitelja: »Vjerujemo, umnoži našu vjeru!«

Ljubav je požrtvovna

Jedan dječak piše:

— Salezijanski sam pitomac zavoda u D. Miholjcu. Na koncu školske godine izrazio sam želju, da sabirem novac za gradnju crkve Marije Pomoćnice. Moj ravnatelj mi je zato dao dva sabirna arka, da tražim dobrotvore po našoj liepoj Posavini. Kad sam došao kući, vidio sam, da je i moj tata nabavio četiri sabirna arka, od kojih je bio samo jedan izpunjen našim posavskim imenima. Tata ima mnogo posla, pa je razumljivo, da nije mogao više skupiti. Zato smo mu olakšali posao ja i moj brat.

Dne 20. srpnja bila je mlada misa u našoj posavskoj župi Odžaku, te smo moj brat i ja pošli u Odžak. Prijavili smo se prečastnom župniku i rekli mu, koja je naša želja. On nas je liepo dočekao i odobrio nam, da možemo sabirati po njegovoj župi novac za gradnju Marijine crkve u Zagrebu. Još je i sam preporučio našu akciju od oltara ovim riečima: »U Hrvatskoj se sada nalazi jedna nova redovnička družba, a zove se salezijanska družba. Salezijance je osnovao jedan veliki svetac, imenom sveti Ivan Bosko. Kako je ova redovnička družba još mlada, sigurno mnogi niste za nju ni čuli. Došavši u Hrvatsku, salezijanci su počeli graditi crkvu u čast Majci Božoj Pomoćnici u Zagrebu. Danas će dva dječaka, od kojih se jedan uči u salezijanskom zavodu, da postane svećenik salezijanac, skupljati novac za novu gradnju. Tkogod daruje bar nešto, dobit će sličicu Marije Pomoćnice.« Toga smo dana skupili 46.000 Kuna za gradnju naše drage crkve.

Šest dana kasnije išli smo u Damaljevac. Tu se slavio zaštitnik župne crkve. I tu smo se isto tako najprije prijavili preč. gosp. župniku. On je odobrio našu akciju. Taj smo dan skupili 16.000 Kuna. Osim toga moj je otac imao 10 tisuća Kuna, što ih je odprije skupio, tako da cjelokupna svota iznosi 72.000 Kuna. Moj otac neprestano radi za salezijansko suradničtvo, a ja mu pomalo pomažem. Za koju sedmicu izpunit ćemo i ostale arke.

Srdačno Vas pozdravlja đak Vašeg sjemeništa, koji želi postati jednom svećenik salezijanac.

Kladari, dne 31. VII. 1944.

Drago Šaljić

Dosada sam obavila već nekoliko devetnica u čast Mariji Pomoćnici kršćana, i bila sam uviek uslišana. **Anka Gregurić**

Hvala Ti, Marijo Pomoćnice na izkazanim milostima. Postanem li jednom svećenik, obećajem, da ću Te još više štovati i širiti Tvoju slavu, koliko mi god bude moguće. **Vlado Jankovec,** bogoslov

Zahvaljujem Mariji Pomoćnici, što je čula moje molitve i moju sekicu povratila kući zdravu iz Zemuna nakon bombardiranja. Ništa joj se nije dogodilo. Sad se preporučam za novu milost tvrdo se ufajući, da će mi je Majka Božja nakloniti na veću slavu Božju. **Lj. Slaviček**

Zahvaljujem se Mariji Pomoćnici za milost, koju mi je dobrostivo izkazala. **A. Franković**

Još se zahvaljuje Mariji Pomoćnici obitelj dra Stanka Roje.

Zahvaljujem Bogu i Majci Božjoj Pomoćnici na jednoj velikoj milosti. Preporučam moćnoj zaštiti Blažene Djevice sebe i sve svoje žive i mrtve.

Marija Setinski

Svojoj dobroj Pomoćnici Mariji zahvaljuje za sretno položene izpite.

Bajić Mirko

Neka je vječna hvala Pomoćnici kršćana, don Bosku i don Rui na sretno položenom izpitu.

Cecilija Zvekanović, učit.

Zahvaljujemo iz svega srdca Mariji Pomoćnici za ozdravljenje naše težko bolestne majke **A. Sabolić**

Imala sam jednu svetu želju i molbu na Majku Božju, da mi je izpuni. Ona je čula uzdahe moga srdca i izpunila moju želju, pa joj se zato javno zahvaljujem u Sal. Viestniku.

Rozika Kodrić

Molila sam jednu devetnicu bl. Djevici Mariji Pomoćnici kršćana. Kad sam počela drugu devetnicu na istu nakanu, moja je molitva bila uslišana već treći dan devetnice. Budi hvala i slava našoj dragoj Gospi u sve vieke! Moleći devetnicu držala sam se točno uputa sv. Ivana Boska. **Ida Gabrek**

Moga su muža bili silom odveli od kuće bez nade, da će se povratiti. Tada sam se u velikoj stisci utekla svetoj Majci Božjoj Mariji Pomoćnici, da mi povrati muža živa i zdrava. Moja je molitva bila uslišana. Muž mi se povratio, pa se najusrdnije zahvaljujem Majci Božjoj za tu veliku milost. Preporučam svima, da traže pomoći kod Blažene Djevice, kad se nađu u bilo kojoj potrebi života. **Rozalija Nerat**

Još se zahvaljuju Mariji Pomoćnici: Anica Unferderber, Tinka Babakić, Mira Bačić, Josip Bajić.
Marica i Pajo Beljan; K. Ripsan; Eva Ivić; Evica ud. Lacković.

Svećeniku i njegovoj majci

Svećeniče, divna žrtvo,
prikazana vječnom Bogu,
posvećen si samo njemu
još od malih svojih nogu!

Još kad te je tvoja majka
u kolievci njihat znala,
pjevajući uspavanku
molitve je Višnjem slala.

Želja joj je sveta bila,
i uzdaha duša puna:
posvetiti tebe Bogu,
ti ćeš biti njena kruna.

Trpjela je mnoge boli,
mučiše je tmurne sjete,
mislila je: hoće l', Bože,
svećenik mi biti diete?

Presretna je takva majka,
jer je slična Majci Krista.
Žrtva joj se paljenica
poput žarkog sunca blista.

Jer je evo njeno čedo,
to mamino milo zlato
napustilo svjetske varke,
gdje su samo grieh i blato.

Odreko joj sin se sebe
i svakoga drugog dara,
da uzmogne vječnom Bogu
palit tamjan kod oltara.

Pustio je svoje drage,
da potraži one duše,
što se poput strovalnika
u ponore grieha ruše.

Mnogima će put pokazat
do nebesa plavih gore,
gdje je naših težnji svrha ...
u te zlatne rajske dvore.

Novak

Darovaše za gradnju crkve Marije Pomoćnice u Zagrebu

Utemeljitelji:

Felja Julka, Očević Pavka, Nerad Alojzije, obitelj Doležal, Perinić Franjo, Petrović Mato župnik, Djevojačko Družtvo Ludbreg, Dragutin Ivanko, Werner Djuro, Peroš Ivan.

Odlični dobrotvori:

Rukavina Ivka, Ružučka Josip, Alojzije Buturac, Ilija Majstorović, Slaviček Ljerka, Andjela Jilek, Obitelj Aničić, Bačić Mira, Očević Pavka, Ivica Šipak, Maskalan Ivka, Sestre Milosrdnice Osiek, Barbara Drvar, Lukić Franjo, Sukser Slavica, Mišković Gizela, Masnec Zora.

Graditelji:

Franjo Gavran župnik, Nikola Horvat župnik, Franjo Buturac, Mica Buturac, Sedlaček Franjo, Ahac Marija, Ivić Gabriela, Horak Veno, Rajzl Terezija, Ahac Franjo, Anica Bošković, Jozić Marijan, Ramljak Irma, Pečuh Marija, Glaviček Ljerka, Blažek Matija, Sovinšek Ivan, Šanjek Mirko, Očević Eva, Grgić Vjekoslav, Šimek Marija, Školka Žiga, Jović Marija, Toman Sofija, Wagner Ljubica, Jerković Kata, Majer Jelka, Markešić Marica, Uiberall Oskar, Kraljević Ruža, Schreiber Adam, Tonković Anica, Pavila Apolonija, Starz Julija, Paša Milka, čeć Marija, Vela Janko, Maskalan Ivan, Cimperšak Petar, Pavka Očević, Puceković Stjepan, Šandol Terezija, Majstorović Eva, Lemunović Vinko, Kain Josipa, Magda Kuzelj, Marko Oštrec, Marija Karl, Slepec Marija, Trikatović Zora, Djukelić Katica, Hajart Magdalena, Vranješević Jozija, Wagner Ljubica, Guljašević Katica.

Ostali dobrotvori:

Djurkavić Ilja, Marko Toplišek, Müller Antonija, Svilković Ilonka, dr. Nigolović Robert, Hele Ernest, dr. Bazala, dr. Josip Rožman, Pasariček Ema, Jambrečina Ivo, Juraj Marov, Leicher Ljubica, Barica Sagorec, školka Ivan, Švarc N., Povrle Franjo, Rajzl Josip, Kidčl Marija, Vondra Veno, Kalivoda Marija, Vizek Marija, Voda Leopold, Horak Marija, Ris Franjo, Horaček Marija, Huarba Josip, Bašek Ana, Rajzl Leopold, Horak Ivan, Ana Babić, Anica Katulić Mara Unučec, Ana Unučec, Bara Rožić, Kata Rožić, Kata Robić, Kata Rožić, Kata Bartolin, Stjepan Detelić, Jakob Djeteleć, Katulić Josipa, Franjo Sever, Robić, Josip, Antun Dalić, Ivanka Buturac, Sušak Ivo, Sušak Bono, Iljkić Frano, Iljkić Niko, Filipović Andrija, Ivo Šiškić, Mato Stjepandić, Franjo Majstorović, Mato Majstorović, Mamuzić Djuro, Sušak Marko, Mato Perić, Sinković Marijan, Grgo Zubak, Stjepan Kamirjašević, Šokčević Mijo, Dubravac Luka, Cajniger Anka, N. Marija, Ostoić Ivo župnik, Ušak Elizabeta, Gärtner Eva, Leštiha Karolina, Jalušić i Ježić, Franceschi Ernesta, Falamić Anka, Miladim Marica, Djukelić Katica, Jelić Mara, Stjepović Luka, Galinović Frano, Blažeković Marija, N. N., Benić Marija, Sabadjija Jalža, Krivošić Ana, Pintarić Marija, Šenović Katica, Papo Katica, Ivanko Stjepan, Molt Marija, Lukan Ivan, Stipanović Slava, N. N..

Još ostali dobrotvori:

Halužan Milka, Fraća Merlić, Trbojević Uglješa, Jurić Jelica, Maljevac Ivana, Ferčec Regina, Šipek Vinko, Šokčević Ankica, Vranješević Jozija, Vranješević Ružica, Lešković Stjepan, Ana Sabolić, Kereb Matilda, Franceschi Ernesta, Korbar Dragica, Mišković Gizela, Jesenski-Gašparović, Tajnić Lila, Podkubovšek Ignacije župnik, Marija Jakovljević, Zeger Zorka, Milutinović Franica, Žitnjak Katarina, Luce Banac, Capan Andjelka, Janja Lukić.

Sakupljene liepe svote:

Badljevina, Gaj Ivanovo Selo, Buševac, Novska, Bolnica čč. Sestara Milosrdnica Zagreb, Bosiljevo, Stara Subocka, Medjurić, Kladari Donji, Odžak, Domaljevac. —

Revnitelji:

Zagorec Kata, Čordaš Djuro, Mišković Gizela, Buturac Alojzije, Pogarčić Ljubica, Šoljić Djuro i sinovi, Marica Brnardić.

Za novi prozor

Darovala: M. A. K. Zagreb 15.000 Kn.

Djeca za oltar:

Najsiromašniji zavod djece čč. Sestara Dragocjene Krvi Donji Windhorst u Bosni: 12.000 Kn., — Prvi razred c. pučke škole na Knežiji, Hintermajer Nada, štefica Drvar.

Tiskanje i razpačavanje dopušteno odlukom Državnog izvještajnog i promičbenog ureda od 8. V. 1941. br. 148/41.

Salezijanski vjestnik

GLASILO ZA SALEZIJANSKO SURADNIČTVO

GOD. XV. RUJAN—LISTOPAD BROJ 9—10

Oružje koje pobjeđuje

Sveta krunica nije samo za pojedine vjernike, nego također za čitavu crkvu oružje, koje uviek pobjeđuje neprijatelja spasenja. To je misao sv. Ivana Boska, koju je ponavljao svake godine u svojim propoviedima prigodom blagdana presvete Krunice. Dokaze za to donosio je uviek iz poviesti crkve i iz bogatog izkustva svoga dušobrižničkog rada.

Kao najbolji dokaz, da ova molitva u pobožnim rukama zaista uviek pomaže, bila mu je njegova mila majčica. Kako se je samo znala ova sveta žena okoristiti anđeoskom molitvom krunice u svojim žalostima i patnjama, kojima je njezin život tako obilovao! Uz pomoć ove jake i uzvišene molitve znala je pregorjeti svaku ljudsku utjehu, pa i onu, koju joj je mogao pružiti vlastiti sin u posljednjim trenutcima njezina života. Ona je prebirala krunicu i umirućim rukama, i na času smrti se ufala, da će joj Kraljica krunice pomoći, da izvojšti pobjedu nad svim neprijateljima svoje duše.

Nije čudo, što je don Bosko naučio od mame Margarite moliti i ljubiti svetu krunicu. U dugim zimskim večerima smio je on kao najmlađi član pobožne obitelji, da je prvi moli. A kad bi se umoran od poljskog rada vraćao kući sa svojom majkom, kratili bi vrieme putovanja moleći krunicu, koja se uviek nalazila u njihovim džepovima.

Već kao dječak bio je mali Ivan apostol ove Marijine molitve. Preuzeo ju je od svoje majke kao veliku baštinu, kojom će kasnije obogatiti svoje pitomce zahtievajući od njih, da je mole svaki dan pod svetom misom. Za petdeset tajna svete krunice pripravio je tumačenje i navikavao svoje dječake, da mole krunicu razmišljajući sadržaj njezinih otajstava. Bio je uvjeren, da je krunica najprirodnija i za njihovu dob najprikladnija molitva, u kojoj mogu doći do izraza svi osjećaji mladih srdaca prema Bogu, Majci Božjoj i svetoj crkvi.

Koga si, Djevice, začela po Duhu Svetomu

Koga si, Djevice, Elizabeti nosila u pohode

Koga si, Djevice, rodila

Nitko ga nije mogao nagovoriti, da odustane od ove prakse, ma da su se pojavili mnogi neprijatelji krunice. Jednom ga pohodi grof Robert Azeglio, koji se veoma zanimao za njegov zavod. Don Bosko mu je strpljivo razjašnjavao način svoga odgojnog rada, pojedinosti dnevnog reda, i pokazao mu sve zavodske prostorije. Grof se svemu divio, samo je stavio svoju primjetbu, što se tiče dnevnog moljenja svete krunice, koja da je već »zastarjelo sredstvo« pobožnosti. Ali mu svetac odgovori: »Gospodine grofe! Ja bih se odrekao mnogih važnih stvari, pa ako bi bilo potrebno, i vašeg uvaženog prijateljstva, ali se krunice ne bih nikada odrekao. Ona je temelj svih mojih podhvata.«

Don Boko je imao svoje razloge za »neliturgijsko« moljenje svete krunice pod misom. Najzadnji razlog jest valjda taj, što se sveta krunica u odlučnim časovima života uviek pokazivala kao najbolji pomoćnik dušâ.

Koliki su mladići sliedili don Boskov savjet i uzimali u ruke svetu krunicu u trenutcima, kad su oluje unutrašnjih napasti bjesnile po poljani njihova srdca!

Blagdan Sv. Krunice slavio se u don Boskovu zavodu na vrlo svečan način. Blagdanu je uviek predhodila jedna pobožna devetnica, dok su na sam blagdan svi pristupali k svetim sakramentima. Naravno, da se je don Bosko tom prigodom pobrinuo, da bude i vanjskog veselja i zabave. Dan se završavao u kazalištu i na bogato razsvietljenom dvorištu.

Jedan tajanstveni don Boskov san mogao bi nas još više utvrditi u ljubavi prema ovoj svetoj molitvi. U noći 20. kolovoza 1862. svetac je sanjao, da se nalazi u svom rodnom mjestu Becchi, na tratini uz kapelicu, koja je bila njegovom zaslugom posvećena Kraljici sv. Krunice. U travi se micaše veliki udav, dugačak sedam do osam metara. Don Bosko htjede pobjeći pred nemani, koja je siktala, ali ga suzdrža neka nepoznata osoba i pruži mu jedno uže, s kojim da će oboje zajedno svladati zmiju otrovnicu. Bio je potreban samo jedan udarac užetom, da se životinja razdraži i da se počne svijati poput klubka oko užeta. Tada oni privezaše jedan kraj užeta za jedno drvo, a drugi na križ u prozoru kućnog zida. Uzalud je pokušavala razdražena životinja pobjeći i pregrizti uže. Biesno dahćući mahaše glavom i repom na desno i lievo, dok ju konačno ne izda snaga i komad po komad ne popada na zemlju. Nato zapovjedi nepoznata osoba don Bosku, neka odveže uže i neka ga smotana stavi u jednu kutiju. Međutim su dotrčali k don Bosku njegovi pitomci, a kad su radoznalo otvorili kutiju, nađoše u njoj uže, koje je bilo savijeno u obliku slova: Zdravo Marijo! (Ave Maria).

San nije bilo težko protumačiti. Ogromna otrovna zmija jest đavao. A

Koga si, Djevice, prikazala u hramu

Koga si, Djevice, našla u hramu

uže? Uže je molitva svete krunice, u kojoj se neprestano ponavljaju anđeoske rieči: Zdravo Marijo!

Pripoviedajući ovaj san don Bosko je dodao praktičnu pouku: Ako vam prieti opasnost, da padnete u grieh, molite s pouzdanjem svetu krunicu. S njom u ruci svladat ćete sve paklene napasti.

Čežnja

Zašto nisam oltar Božji,
ili tabernakul?
seraf žarki — duh prečisti,
ili kerub sveti?

Zašto nisam pokaznica,
ili kalež zlatni?
misnikove usne, oči,
il' tjelesnik bieli?

Zašto nisam vječno svietlo,
ili vosak žuti?
plamen svieće, miris cvieća,
il oltarnik liepi?

Zašto nisam kad tamnjana,
njegov oblak gusti?
cilik zvona, zvuk orgulja,
il glas pjesmâ svetih?

Pa da budem tebi bliže,
o Hostijo sveta!
moje milje i radosti,
srećo ovog svieta!

Da uz tebe i od tebe
živjet mogu samo,
da ti poklon, čast i slavu
dajem neprestano.

I da ginem od ljubavi
tvog nebeskog dara,
radujuć se s anđelima
tebi kraj oltara.

Da izgaram poput svieća
i kandila tvoga,
te uvenem poput cvieća
sred oltara tvoga.

Pa da umrem od ljubavi
i od svetog žara
prema tebi, o Hostijo,
kraj svetog oltara.

D. P.

Nitko ne nieče obstanak Božji osim onoga, koji želi, da Boga nema.
Sv. Augustin

Koji se za nas znojio krvlju

Koji je za nas bio bičevan

Dokazi Kristove kraljevske vlasti

Liturgija nam neumorno i živo predočuje Krista kao kralja. Ima li pravo?

Odgovor nije težak. Za to svjedoče prije svega poviestne činjenice, uzete iz života Isusova, kako nam se predočuju u prvoj polovici crkvene godine. Već kod Navještenja izjavljuje Arhanđeo Gabriel: »Dat će mu Gospodin Bog prijestolje Davida, Otca njegova..., i kraljevstvu njegovu ne će biti svršetka.« Kod Obrezanja dobiva ime Isus, kraljevski naslov, radi čega biva dva puta ugrožen njegov zemaljski život. Pitanje: »Gdje se nalazi novorođeni kralj židovski?«, prouzročilo je bieg djeteta Isusa u Egipat i pokolj betlehemske dječice. Drugo pitanje: »Jesi li ti kralj židovski«, što mu ga službeno upravlja rimski namjestnik, dovodi do smrtne osude.

Poslije čudesnog umnoženja hljebova htjede ga narod učiniti kraljem, ali Isus uteče i sakri se. Kao kralja ga pozdravljaju prigodom njegova svečanog ulaza u Jerusalem, a na njegov križ bio je protiv volje židovskih dostojanstvenika pribit nadpis »Isus iz Nazareta, židovski kralj«.

U Uzkrsnuću i Uzašašću dolazi Kristovo kraljevsko dostojanstvo savršeno do izražaja. Četrdeset dana po uzkrsnuću poučava svoje učenike o kraljevstvu nebeskom, da se zatim vrati u svoju slavu, gdje će kraljevati o desnici Otčevoj. Odonud će doći u velikoj moći i slavi ,da sudi sviet i da uvede svoje odabranike u kraljevstvo, koje im je pripravljeno od postanka svieta.

Tako nam eto samo Sveto Pismo pruža rječite dokaze o Kristovu kraljevskom dostojanstvu, s kojim nas crkva u toku godine upoznaje putem liturgije. Krist je kralj! Kao Bog je Krist kralj, i u to ne će nitko posunjati. »Jer po Njemu je sve stvoreno, što je stvoreno, i bez njega nije ništa stvoreno«, stoji na početku Ivanova Evanđelja. To je vjerska istina, i to mi danomice izpoviedamo u Vjerovanju kod svete mise. Sve je Otac stvorio po Sinu ,čitav svemir, nebo i zemlju, sviet, crkvu, neznatno i veliko, neživo i živo.

Već zato je Krist kralj. Ali ne samo po njemu, nego i u njemu je stvoreno sve, što je stvoreno. U njemu gleda Otac od vieka stvorove; u njemu, vječnoj mudrosti, sve je oblikovao.

I konačno: sve je stvoreno za njega. On je uzvišena svrha svega stvorenoga. Za njega je sve stvoreno, da bude sve podloženo njegovoj vlasti. Tako nas naučava sv. Pavao. Nitko nije jasnije i ujedno snažnije izrazio istinu o sveobćoj vlasti Kristovoj od sv. Pavla, koga možemo pravom zvati apostolom kraljevskog dostojanstva Kristova. On nam

Koji je za nas bio trnjem okrunjen

Koji je za nas nosio težki križ

predočuje Krista kao gospodara svega, što je stvoreno, koji »sve nosi riečju svoje moći«. On veli za njega, da sjedi kao vladar na desnoj Svevišnjega, »iznad svake vlasti i sile i moći i gospodstva i dostojanstva.« Tri puta navodi psalmistove rieči: »Sve si podvrgao njegovoj moći«, a u pismu Hebrejima još dodaje: »Pošto mu je sve podvrgao, nije ništa pustio, što mu ne bi podvrgao.«

Ali Krist nije kralj samo kao Bog, nego i kao čovjek, a to nas napose zanima. Onoga trenutka, kad je u krilu Blažene Djevice uzeo na se ljudsku narav, povezao je svoju božansku moć i dostojanstvo u nerazrješivo jedinstvo s čovječjom naravi.

Velika je tajna, kad se dvoje ljudi pred oltarom sdruže u nedjeljivu životnu povezanost. Nema među ljudima ništa, što bi moglo izraziti veće jedinstvo. A ipak je sjedinjenje božanske Kristove naravi s ljudskom još veće. U braku ostanu oba bračna druga još uviek dvie osobe, dvie jedinice jedna uz drugu. Nikada se ne mogu tako sediniti, da od dvojice postane i izvana jedno biće. Drugčije je sjedinjenje, što ga u Kristu proizvede sjedinjenje božanske i ljudske naravi. Sveto Pismo i crkva upotrebljavaju za to prispodobu pomazanja, što znači podpuno unutrašnje pronicanje, kao što se pomast sjedinjuje s tielom, koje se pomaže. Ljudi toga ne će nikada znati izraziti nego ljudskim prispodobama.

Ovom najužom vezom božanskoga i ljudskoga u Kristu Sin je Božji postao kraljem čovječanstva u mnogo dubljem smislu, nego bi se to na prvi pogled činilo. Sdružio je ljudsku narav sa svojom božanskom osobom u nerazdruživo sjedinjenje, sjedinio ju sa sobom i podielio joj u moći toga sjedinjenja kraljevsko svoje dostojanstvo ,koje odsada prelazi na sve, koji su dionici ljudske naravi.

Još je na jedan drugi način Krist postao kraljem ljudskog roda. On je ljude ne samo stvorio, uzeo na se ne samo njihovu ljudsku narav, nego ih je svojom mukom i smrću na osobit način odkupio i izbavio iz robstva smrti. Kupljeni ovolikom cienom postali smo njegova svojina. Time je postao našim gospodarom, našim kraljem, i to u mnogo dubljem značenju, nego postane zemaljski kralj, koji oslobodi svoje podanike od tuđinske vlasti.

Ima konačno još jedan drugi momenat, koji potvrđuje Kristovu kraljevsku vlast nad nama, a koji dolazi do izražaja u sakrametu krsta, koji smo primili. U ovom nas je sakramentu Krist iznova stvorio i preporodio na svrhunaravni život. Radi toga dobiva On ponovni kraljevski naslov nad nama, koji je sličan onomu, što ga otac ima nad sinom. On nas je u vodi krštenja kao žive udove utjelovio u svoje presveto tielo, mistično-stvarno tielo, kojemu je on glava, kako nas uvjerava sv. Pavao.

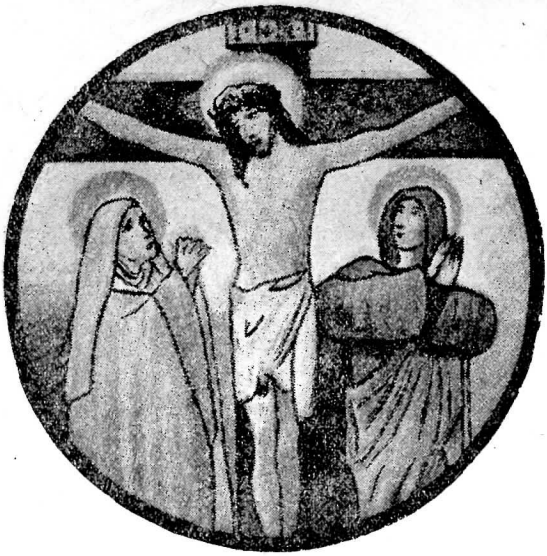

Koji je za nas bio razpet

Koji je uzkrsnuo od mrtvih

Blagdan Krista kralja, koji je uveo Papa Pio XI. i koji ide u red najvećih crkvenih blagdana, jedan je od najnovijih i najsnažnijih pokušaja sa strane crkve, da se naglasi Kristovo kraljevsko dostojanstvo i da se svi oni, koji su dionici ljudske naravi, upozore na dužnost, da postanu članovi ovoga kraljevstva, gdje se jedino mogu riešiti sva njihova životna pitanja. **M. Kr.**

Osveta

»Uh, ja mu se moram osvetiti«, čuje se često ogorčeni uzvik iz usta razsrđenog i uvređenog čovjeka.

Jest! Treba se osvetiti! Ali se ne osvećuj nepromišljeno! Promisli najprije, tko je tvoj najveći neprijatelj. I onda na njemu izkali svoju srčbu. Njemu se osveti.

Tvoj najveći neprijatelj jesi ti sam i tvoje neukroćene strasti, koje dan i noć vrebaju, kako bi te zaskočile i naniele ti nepopravljivu škodu.

Svomu bližnjemu osveti se tako, da mu oprostiš.

Sveti biskup Ubaldo opomene jednom nekog zidara, kad je ovaj vriedao Boga. Srditi zidar uzme biskupa i baci ga u jamu, koja je bila puna kreča. Ljudi potekoše biskupu u pomoć, i dok su ga vukli iz jame, već se nekoliko ljudi diglo na nesretnog zidara, da ga iztuku i osvete svetog biskupa. Ali gle! Biskupu je bila prva briga, da obrani onoga, koji ga je uvriedio. Skloni ga brzo u svoj stan i pusti ga iz kuće tek onda, kad se raziđoše oni, koji su ga htjeli iztući i kad mu je dokazao, da se na njega ni najmanje ne srdi.

Sveti je biskup učinio osvetu ljubavi, koja je njegovo srdce napunila svetom radosti i zadovoljstvom. Kad bi svi ljudi znali, kako je ugodno oprostiti onomu, koji nas je uvriedio, ne bi govorili, da je težko doći u nebo. Moderni čovjek znade stvoriti snagu, koja u nekoliko minuta sruši ciele velike građove, što su bili građeni stoljećima, a ne može svladati ni najmanjeg poriva strasti, koja vapi za osvetom!

Čovjek, koji oprosti, učini jednim mahom više dobrih djela. Oprostivši uvrediteljju, obogati svoju dušu, bližnjega primora, da i sam upozna svoju krivicu, približi se Bogu, koji također oprašta, izbjegne zamki, koju mu je postavio đavao i od neprijatelja stvori sebi prijatelja, koji će mu moći jednoga dana biti od koristi.

Marijan Pešić

Koji je uzašao na nebo

Koji je poslao Duha Svetoga

Povjerenje i odgojitelj

Pitate: Koje mjesto daje salezijanski odgoj povjerenju, kojim je sv. Ivan Bosko odgajao svoje sinove i što ga u svom radu marljivo upotrebljavaju njegovi duhovni sinovi salezijanci?

Vrlo veliko, zacielo; ali ne opet podpuno i absolutno. Salezijanski odgoj jednako vješto izbjegava obe skrajnosti. Podpuno mu je tuđe ono strogo nepovjerenje, koje neprestano sumnja i hoće, da vidi u dnu ljudskog srdca samo zlo, a daleko je i od one bezbrige, koja vjeruje, da je mladi čovjek savršeno dobar i nepokvaren.

Kroz čitav svoj život se je don Bosko borio proti duhu jansenizma, što se bio već čvrsto uvriežio u ravnici Piemonta. Njegova odgojiteljska misao vazda je ostala vjerna čistoj nauci sv. Franje Saležkog. S druge strane on nije nikada nasjeo vodenoj teoriji o prirođenoj dobroti čovjeka, koju je kao reakciju na nezdravi jansenizam propoviedao Rousseau.

Činjenica je, da don Bosko nije nikada popuštao gledom na nadzor. Razumievao je dakako nadzor sasvim drugčije nego jansenisti. Shvaćao ga je vrlo liberalno, ali je ipak htio, da bude neprekidan. U tom se nije dalo s njime pogađati.

Zašto? Vjera ga je učila, da se malo ljudsko biće rađa s nepovoljnim nagnućima, što ih je baštinilo od praroditelja, i koja treba neopazice nadzirati, da se ne bi razvila u kažnjiv čin. S druge strane izkustvo mu je njegovo kazivalo, da su ljudi slični jabukama. Jedna jedina dostaje, da pokvari sve u košari. Zato salezijanski odgojitelj ne ostavlja svojih pitomaca, nego živi među njima.

On živi u njihovoj sredini. Ovaj izraz razjašnjava sve. Ne može se razpravljati o tome, može li odgojitelj djecu ostaviti samu ili ne. Odgojitelj mora biti uz svoju djecu. Treba samo tražiti način, kako im se nesmetano približiti i kako im svoju nazočnost zasladiti i učiniti neprisiljenom. U nadzoru, što ga don Bosko ima pred očima, odsieva duh povjerenja. Odgojitelj po don Boskovu srdcu nije prefekt zavoda ni nadziratelj od negda, kojemu je jedina briga odkriti kakvo zastranjenje, da ga smjesta kazni. Protivno, nalik je na nadzor starijega brata, otca, koji štiti slaboću svojih sinova. Nalik je na dobra pastira, koji kad vidi vuka gdje dolazi, ne bježi i ne ostavlja svojih. Nalik je na vrtlara, koji se brine, da biljka ima dosta zraka i svietla, da popravi tlo, gdje raste. Ovaj nadzor nije pun oholosti, hladnoće i ravnodušnosti. Taj je nadzor umiešan u cieli život, u sve brige, u sve misli onih, koje nastoji preinačiti. Takav je nadzor uviek poželjan sa strane pitomaca, i oni osjećaju neku prazninu u dnevnom re-

Koji je Tebe, Djevice, uzeo na nebo

Koji je Tebe, Djevice, okrunio na nebu

du, kad nemaju uza se onoga, koga vole.

*

Da bi se postiglo ovo međusobno povjerenje, koje salezijanski odgoj smatra izhodištem pravog i solidnog odgojnog rada, metoda sv. Ivana Boska služila se je svojim sredstvima. Evo nekih:

1. Budio je povjerenje djeteta time, što je disciplinu zavoda smanjio na najnuždnije zavodske propise. Time je htio dati mladićevoj slobodi svu mogućnost, da se razvije i proširi. Nije se bojao te slobode ni njezinih izpada, ni njezina poleta. Nije ju tlačio ni gušio. Pustio joj je maha osvjedočen, da će biti bolje, ako se razigra, nego da se skuči. Na dvorištu, primjerice, za vrieme odmora svi moraju igrati: to je disciplinski propis. Ali se svatko može igrati, što mu je drago: to je polet slobode.

2. Svetac je budio povjerenje djeteta i time, što je držao njegovu savjest uviek budnom. Nastojao je, da razum djeteta prione uz rad. Htio je, da diete uvidi umjestnost svake odredbe i svakog stegovnog propisa. »Vjera i razum«, ponavljao bi, »dva su stožera moga odgojnog rada«. Dotle ih je naveo, da su pitomci uviek morali priznati opravdanost kazne. U prvo vrieme njegova internata vriedilo je načelo među malim njegovim svietom: »Tko ne radi, nema prava ni da jede«. Dešavalo se, da veliki dječaci, koji su liepo proživjeli dan, sami od sebe nisu ulazili u blagovaonicu čekajući, da ih svetac pozove i oprosti im.

3. Don Bosko je budio povjerenje i na taj način, što je svojim dječacima ostavljao široko polje iniciative. Nečuveno je, što je ovaj čovjek mogao postići od svojih sinova stavljajući ih gdjekad u položaj, koji je nadilazio njihove sposobnosti, a u kom su se oni uviek divno snašli. Znao je pronaći bezbroj prilika, gdje se mogla iztaći mlada sloboda njegovih dječaka i pokazati njihove sposobnosti. Bilo je za to široko polje: kazalište, glasba, gombanje, šetnja, izleti, praznične kolonije. Išao je još dalje. Učinio je najbolje pitomce svojim suradnicima. Svi prvi salezijanci, među njima kardinali, biskupi, vrhovni poglavari družbe bili su najprije pitomci don Boskova zavoda, a zatim salezijanci.

4. Napokon — svetac je budio povjerenje svojih pitomaca, što se nije bojao, da će njihovoj duši škoditi novotarije športa i drugih modernih zabava, ako se ovima posluži pametan odgojitelj. Don Bosko je naslućivao, da će u skoroj budućnosti niknuti brojne športske organizacije, koje će privlačiti mladež i na nju prečesto kvarno utjecati. On je znao, da se preko njih ne može jednostavno preći i prema njima zauzeti isključivo negativni stav. On bi vrlo rado podupirao u svojim zavodima skaute, nogometne sekcije, kršćanski i moralni slikopis, i t. d.

*

Don Bosko je postizavao svrhu odgoja u dva maha.

On je najprije stvório oko mlade duše onu obiteljsku atmosferu, bez koje ljudska biljka mora brzo povenuti. Valjana familijarnost, neprestana prisutnost otca među sinovima, zadah radosti, koja se pretvara u ljubav prema odgojiteljima i prema kućnim stienama, zdrava sloboda, duboka i doživljena naklonost, koja se izkazuje malim bićima, sve to ima u mislima svetca samo jednu svrhu: uništiti nepovjerenje i dati mjesta povjerenju, koje sbližuje duše učitelja i pitomca.

Kad je na ovaj način učitelj dobio srdce djeteta u svoje ruke, može lako započeti, nastaviti i dovršiti djelo odgoja i postići njegovu pravu svrhu, koja se u bitnosti sastoji u tome, da ljudsko biće stavimo u vezu s Bogom, kako bi na toplom suncu Milosti biljka mogla rasti, razviti se i procvasti.

Rezultat ove trostruke suradnje: Milosti Božje, dječakove volje i odgojiteljeva rada, to je k r š ć a n s k i m l a d i ć.

Dva jubileja

NADBISKUP Dr. IVAN ŠARIĆ

(Uz 50-godišnjicu njegova svećeničkog posvećenja.)

Sva je hrvatska javnost, napose katolička, vidno zabilježila i naglasila jedan važni datum iz života sarajevskog nadbiskupa preuzvišenog gosp. Dr. Iv. Šarića: petdesetu godišnjicu njegova misničkog posvećenja. Činjenica, da su mu tom prigodom svi vodeći krugovi Hrvatske poslali svoje tople čestitke, u prvom redu sam Poglavnik, i da su svi javni radnici pokazali veliko zanimanje za njegovu osobu, jasno svjedoči, što nadbiskup Šarić znači za katoličku Crkvu i hrvatski narod, a napose za svoju nadbiskupiju. On je cieloj Hrvatskoj dobro poznata osoba, koja je sve svoje velike duševne sposobnosti požrtvovno stavila na oltar crkve i domovine. Rad, što ga je uviek svježi i vječno mladi sarajevski nadbiskup razvio u svojoj nadbiskupiji, takve je naravi, te nije mogao ostati nezapažen hrvatskoj javnosti. Vodeći biskupiju, koja ima sreću, da se može pohvaliti dobrim i crkvi privrženim vjernicima, ali se svojim zemljopisnim položajem nalazi na onom dielu hrvatske grude, koji je najviše trpio i bio najviše izložen, nadbiskupu je Šariću već sama njegova služba dala mnogo nadahnuća za njegov plodonosni rad. On je svim žarom posvetio svojoj nadbiskupiji svoj um i svoje srdce. Živeći među onim narodom, koji je nekada listom pripadao katoličkoj crkvi i hrvatskoj grudi, a koji je, težko izkušavan u poviesti, podlegao mnogim zabludama, nadbiskup je Šarić došao k njemu kao anđeo, koji visoko drži baklju istine, tjera zablude prošlosti i navještava sretniju budućnost. On je pravi pastir crkve, koji jednako nježno ljubi sve svoje ovčice: i vjerne i zalutale. Zato nije čudo, što ga sve od reda u Bosni visoko cieni.

Nismo pozvani, da u našem Viestniku iznesemo sav rad, što ga je nadbiskup Šarić poduzeo i izveo u petdeset godina svoga svećeničkog života. Zato ne bi bila dosta jedna ciela knjiga. Treba ipak naglasiti nadbiskupovu ljubav prema našoj hrvatskoj mladeži i njegovo veliko zanimanje za sva omladinska pitanja. Preuzv. gosp. Dr. Ivan Šarić jedan je od onih biskupa, koga voli mladež i koji osvaja mlada srdca. On dobro zna, da na omladini sviet ostaje i da je katolička crkva u svojoj vjekovnoj prošlosti uviek živjela od rada svojih vlastitih ruku, t. j. od priliva uviek novih naraštaja, što ih je ona pomoću milosti Božje pridobila i odgojila za Krista. U ovom neprekidnom lancu nara-

štaja ne smije manjkati nijedna karika: svaki novi naraštaj mora biti napose osvojen i pridobiven za Krista. Samo mladi ljudi podržavaju vezu između prošlosti i budućnosti. Kad bi se zanemarila samo jedna karika, kad bi se pregledao samo jedan naraštaj, uviek bi to imalo pogubne posljedice za crkvu i narod. Nadbiskup Šarić zna, da k mladoj generaciji ne možemo i ne smijemo pristupati na onaj isti način, na koji smo pristupali k staroj, i u tom je tajna njegovih uspjeha. Svako vrieme ima svoje potrebe, svaki novi rod svoja nova nerješena pitanja. Svaki viek ima svoju vlastitu bolest, koju treba najprije pronaći i izpitati, da se tek onda primieni na nju liek evanđeoske istine, kako bi se ova mogla pojaviti pred očima svieta u pravom, a ne možda u kakvom lažnom i nagrdnom svietlu.

U svom radu za crkvu, za domovinu i za mladež sarajevski nadbiskup nije htio ostati sam, nego je spretno znao dogojiti veliki broj vrstnih radnika među svećenicima i laicima. U prvom je redu njegova zasluga, što je poslije svjetskog rata katoličko novinstvo i katolička knjiga doživjela u Bosni zavidni cvat. Budući da je sam vrstan pisac i pjesnik, davao je i drugima u tom smislu obilatu pobudu. U Bosni ima velik broj javnih katoličkih radnika, koji su dušom i tielom privrženi nadbiskupu Dr. Šariću i koji su zalogom, da će njegov rad i njegov duh živjeti i poslije njegove smrti.

Nije čudo, što je gosp. nadbiskup Šarić, baš zato jer mu je na srdcu mladež i budućnost, više puta izrazio želju, da u njegovu nadbiskupiju dođu sinovi sv. Ivana Boska. Samo su potežkoće, koje su dosada bile nepremostive, a od kojih nije zadnja ni ta, što naša družba razpolaže zasada vrlo malim brojem svećeničkih zvanja, onemogućile, da se ostvari ova njegova želja. Mi se iz srdca molimo dragomu Bogu, da još dugo poživi sarajevskog nadbiskupa Dr. Ivana Šarića, i da sinovi sv. Ivana Boska u doglednoj budućnosti uzmognu dieliti s njime njegovu pastirsku odgovornost za mladež, koja mu mnogo leži na srdcu.

Dr. KVIRIN KLEMENT BONEFAČIĆ — BISKUP SPLITSKI

Isti mjesec, samo dva tjedna prije (15. srpnja), proslavio je svoj zlatni svećenički jubilej i preuzv. gosp. Dr. Kvirin Klement Bonefačić, biskup splitski, a hrvatska je katolička javnost dočekala ovaj jubilej onim istim simpatijama, kojima je obasula sarajevskog nadbiskupa preuzv. gosp. Dr. Ivana Šarića.

Treba priznati, zlatni je jubilej ljubljenog i dobrog biskupa splitskog pao u najteža vremena, koja proživljuje hrvatski narod, a napose vjernici splitske biskupije. Ne samo što je u gradu Splitu i splitskoj biskupiji srušeno mnogo crkava, a s njima i biskupska palača, nego je veliki dio naroda ove biskupije formalno raztjeran sa svojih ognjišta na sve četiri strane svieta. U ovim tužnim danima pokazao se preuzv. gosp. Dr. Kv. Bonefačić onakvim, kakav je bio uviek: tješitelj i pomagač, zabrinut u najvećoj mjeri za budućnost svoga stada. Diže svoj glas na desno i lievo, da prosvjeduje protiv nepravednog uništavanja naroda i njegove kulture, moli pomoć i sam pomaže, koliko može. Srdce mu osobito krvavi, kad vidi, kako je njegov kler izložen kroz cielo vrieme ovoga rata biesnim progonima, onaj njegov kler, što ga je s tolikom ljubavlju odgajao i u njegov odgoj uložio velike žrtve. Zato mu je bila glavna briga, da u ovom ratu tješi svoje svećenike, da ih hrabri, okuplja i odgaja za mučenike.

U želji, da proširi i poveća dušobrižnički rad u glavnom gradu svoje biskupije, napose rad oko siromašne mladeži, biskup je splitski vrlo nastojao,

da u njegovu biskupiju dođu salezijanci. Njegova je želja bila ostvarena god. 1936., kad mu je uspjelo, da ih smjesti u zavodu Martinis-Marchi, koji je vlastničtvo Javne Dobrotvornosti u Splitu. Potežkoće, koje su bile skopčane s dolazkom salezijanaca u Split, nisu bile malene, ali ih je preuzv. gosp. biskup znao vješto i odvažno svladati, jer je imao pred očima samo jednu želju: veću slavu Božju i duhovnu korist splitske mladeži. Na taj način splitski je biskup ostvario davnu želju svojih vjernika u Splitu, koji su još prije petdeset godina molili don Boska, neka im pošalje salezijance, da odgajaju splitsku mladež. Što nije mogao izvršiti don Bosko, to je izvršio njegov četvrti nasljednik Petar Rikaldone.

Ali ne samo prigodom dolazka salezijanaca u Split, nego i kasnije, kad su se dali na posao, preuzvišeni je gosp. Dr. Kl. Bonefačić pokazao, da shvaća potrebe mlade kongregacije i da mnogo ljubi splitsku mladež, koja se odgaja pod njihovim utjecajem.

Salezijanski pitomci u Splitu, koji danas borave tamo sa svojim poglavarima i proživljuju iste težke dane kao i njihov ljubljeni svečar, a i ciela salezijanska obitelj sa svojim suradničtvom, molit će se Bogu, da još dugo poživi splitskog biskupa, kako bi mogao vidjeti bolje dane svojih vjernika i novi procvat vjerskog i narodnog života u svojoj biskupiji. Njegova osoba, njegova ljubav i njegov utjecaj, bit će garancija, da će sinovi sv. Ivana Boska ostati trajno u Splitu i još više razviti svoj apostolski rad u korist tamošnje mladeži.

Svećenici su kao i svi drugi

Svećenici su ljudi kao i svi drugi. I njihovim žilama kola ljudska krv. Znaju onoliko, koliko su naučili. Ni u čemu se ne razlikuju od mene, koji nisam svećenik. Tko može dakle tvrditi, da su svećenici neprevarljivi? A ako se mogu prevariti, zašto bi ih slušao?

Što vriedi za svećenike, vriedi za biskupe i za Papu. I Papa je čovjek.

Istina, crkva je družtvo ljudi, pa su Papa, biskupi i svećenici također ljudi. Ali ovim je ljudima dao Isus Krist duhovnu vlast i božanski ugled! Nisu oni dakle naprosto k a o i s v i d r u g i. I liečnici su ljudi kao ostali. Ali ako treba odrediti bolest i izliečiti bolestnika, onda mogu dati pravi savjet i pomoć samo oni. I sudci su ljudi kao i svi drugi. Ali ako treba prosuditi, tko se ogriešio o državne zakone, a tko nije, onda su samo oni mjerodavni. Tako je donekle sa svećenicima. I oni su ljudi kao svi ostali. Ali ako mi treba govoriti s onima, koji su zakoniti naučitelji Kristove nauke, ako želim upoznati ljude, što ih je Krist postavio svojim vidljivim predstavnicima na zemlji davši im vlast da naučavaju, diele njegove sakramente i u njegovo ime vode ljude u život vječni putem spasonosnih zapoviedi, onda ću ići k svećenicima, koji u zajednici sa svojim biskupom i Kristovim namjestnikom na zemlji tvore mistično produljenje Krista na zemlji.

Kad svećenike slušam u stvarima vjere i morala, ne slušam ljude, nego se podlažem Bogu, koji mi po njima zapovieda. »Tko vas sluša, mene sluša, tko vas prezire, mene prezire.« Među zapoviedima Božjim i zapoviedima svete crkve jest samo ta razlika, što su prve izravno proglašene od Boga, dok su druge neizravno, po njegovim ovlaštenicima. U jednom i drugom slučaju uviek je isti Bog, koji zapovieda.

U Papi nije čovjek neprevarljiv, nego Bog, koji čini, te ovaj u interesu same Bužje nauke i vječnoga spasa ljudi ne može upasti u zabludu, kad ljude uči,

što moraju vjerovati i činiti, da se spase.

Mane, pa ni iste opačine, jednoga ili drugoga svećenika ne smiju nimalo umanjiti čast i poštovanje, koje smo dužni izkazati njima **kao Božjim namjestnicima**; još manje mogu njihove slaboće uplivati na našu vjeru. Ove slaboće pripadaju čovjeku, nipošto svećeniku. One mogu okaljati njegov značaj kao čovjeka, ali ne mogu umanjiti njegovo svećeničko poslanje. Ni Judino nedjelo nije izbrisalo njegova apostolskog dostojanstva.

Čin svete Mise, dieljenje svetih sakramenata i t. d., što vrši nevriedan svećenik, ima u sebi onu istu vriednost, koju ima sv. Misa, odriešenje i drugi sveti čini najvriednijeg svećenika. I jedan i drugi, kad izreknu rieči posvete, valjano posvećuju, premda se svećenik koji živi u griehu, nedopušteno posluži u tom slučaju svoje svećeničke vlasti. Griehe nam može u ime Božje uz potrebne uvjete s naše strane oprostiti i jedan i drugi. Opaki svećenik zaista je veliki krivac pred Bogom, jer stvara veliko nesuglasje između svoga grješnog života i svetosti čina, koji obavlja, ali on ipak ostaje svećenik i dionik Kristova svećeničkog dostojanstva, koje se ne može izbrisati ni onda, kad bi sam htio.

Dva pitanja iz katekizma

O BOGU

7. Brine li se Bog za stvari, što ih je stvorio? Bog se brine i skrbi za stvari, što ih je stvorio. On ih uzdržava i upravlja prema cilju neizmjernom mudrošću, dobrotom i pravednošću.

»Ne brinite se tjeskobno govoreći: Što ćemo jesti ili što ćemo piti ili u što ćemo se obući? Ta Otac vaš nebeski zna, da vam sve ovo treba.« (Mat. VI, 31—32).

*

Kad je don Bosko pod kraj svoga života boravio u Rimu, bilo je još u gradnji svetište presv. Srdca Isusova, što ga je svetac započeo graditi na izričitu želju sv. Otca Pape. Svećenik don Dalmazzo je više puta u danu došao k don Bosku moleći ga, da mu dobavi odkud bilo 5.000 Lira, što ih je nuždno trebao, da plati poduzetnika. Novaca nije bilo niodkuda, kad evo stiže iz Francuzke pismo, u komu neka osoba javlja, da šalje 4.000 Lira za don Boskova djela. Don Bosko prebroji novac, koji je došao s pismom i na svoju veliku radost opazi, da je u zavoju bilo 5.000, a ne 4.000. Don Berto, koji je bio u tom trenutku zajedno s don Boskom, vrlo se začudio, a svetac mu odgovori: »Vrlo jednostavno! Don Dalmazzo treba 5.000, pa se zato u pismu nalazi 5.000, a ne 4.000.«

*

God. 1861. nalazio se u don Boskovu zavodu u Turinu župnik iz Villa S. Secondo, koji se tužio svetcu, da u njihovu kraju vlada suša. »Trebalo bi nam kišice! Pomozite nam, don Bosko, da dobijemo malo kišice!« »Idite kući«, odgovori svetac, »i započnite jednu devetnicu. Pozovite narod i recite svima: Želim da se don Bosko ovaj put obruka. Obećao nam je kišu, a kiše ne će biti. To im recite za šalu. A zatim ih ozbiljno pozovite, da barem u danima devetnice ne vriedaju dragoga Boga.« »Dobro, dobro, učinit ću baš tako, kako ste mi svjetovali. Ali ako ne dobijemo kiše, barem mi obećajte, da ćete doći k nama i kazat nam, zašto je nismo dobili.« »Da, da, u tom ću slučaju doći, da potražim grješnike«. Još nije svršila devetnica, i obilata je kiša pala na onaj kraj. Bog se brine.

*

Jedne večeri god. 1852., kad se don Bosko žurio kući kroz uzke uličice predgrađa, iznenada opazi, da ga sliedi neki nepoćudni čovjek s nožem u ruci. Dobro videći, da se radi o zasjedi, svetac pođe brže i dade se u bieg, da što prije dođe

u zavod. Ali gle! Ubrzo skočiše iza ugla još tri razbojnika s jednakim noževima u ruci. Potrčaše prema njemu i zaustaviše ga. Don Bosko poče zvati u pomoć, i u tom trenutku pojavi se pred njim ogromni sivi pas, koji skoči na razbojnike i ratjera ih svojim šapama i lajanjem. Zatim odprati don Boska sve do kuće, gdje ga je dočekala mama Margarita, pomilovala psa i odpustila ga. Sav je naš život u rukama Božjim.

*

Ljudsko je srdce stvoreno, da ljubi Boga, zato ga ne mogu podpuno zasititi radosti ovoga svieta. To su mogli osjetiti oni, koji su imali priliku, da se u obilju zasite sviju dobara ovoga svieta. Među ove se može ubrojiti i grof Karlo Alberto Cays, koji se odrekao udobnog svjetskog života i odlučio, da proživi svoj zemaljski viek među siromašnim sinovima sv. Ivana Boska. Ovu svoju želju je izrazio don Bosku, koji mu reče: »Jeste li dobro promislili, grofe, što to znači postati redovnik?« »Već dugo vremena razmišljam o tome«. »U svojoj kući vi se vladate sada kao gospodar, dok ćete se u jednoj redovničkoj zajednici morati pokoravati kao obični sluga.« »Već sam mislio na to i uvjerio se, da će me na času smrti više tješiti, što sam se pokoravao nego što sam zapoviedao.« — Don Bosko ipak nije htio užurbati stvar, nego je radije počekao, da sazori. Što je konačno odlučio sudbinom grofova zvanja i još ga više uvjerilo o volji Božjoj, bila je jedna milost Marije Pomoćnice. Neka djevojčica niema i uzeta bila je dovedena k don Bosku, da dobije blagoslov. Grof, koji je bio nazočan tomu prizoru, pomislio je u sebi: »Ako ova djevojčica ozdravi, to će mi biti znak, da me Blažena Djevica želi vidjeti u salezijanskoj družbi.« Djevojčica je izašla iz don Boskove sobe zdrava, a grof je bio primljen u salezijansku družbu. Različiti su putovi, kojima Bog vodi duše prema cilju.

8. **Za što nas je Bog stvorio?** Bog nas je stvorio za to, da ga upoznamo, ljubimo i služimo mu u ovom životu, a uživamo ga u drugom, u raju.

»To je život vječni, da upoznaju tebe, jedinoga pravoga Boga, i koga si poslao, Isusa Krista«. (Iv. XVII). »Bog je ljubav, i tko ostane u ljubavi, ostane u Bogu, i Bog u njemu«. (I. Iv. IV. 16).

*

Mali je Ivan Bosko, služeći tuđem gospodaru, čuvao krave na paši. Da se zakloni pred suncem, sjeo bi uz kravu u njezinu sjenu, kako je to običaj kod čobana. Neki su zlobno mislili, da dječak potajno muze krave, pa su ga tužili gospodaru. Ovaj je bio razborit i nije odmah vjerovao, nego se htio uvjeriti na vlastite oči. Zato ga je jednoga dana sliedio i odkrio, da dječak kleči u sjeni krave i čita — katekizam.

Zato nije čudo, ako je don Bosko već u najmlađim godinama znao, za što je na svietu.

*

U studenom god. 1856. umrla je u Oratoriju mama Margarita. U kolovozu god. 1860. vidio ju je don Bosko u snu u blizini crkve Majke Božje Tješiteljice u Turinu. Njezina pojava bijaše krasna. »Zar ste vi ovdje? Zar niste umrli?« »Umrla sam, ali živim«. »Jeste li sretni?« »Vrlo«. Tada je don Bosko zapita za neke pitomce. »Svi su se spasili«, odgovori starica. »Pokažite mi, kakvu slavu uživate u nebu«. »Ne ćeš moći razumjeti«. »Barem malo, samo jednu iskricu«. U tom trenutku postane mama Margarita svietla kao sunce: bijaše obučena u krasnu odjeću, njezin pogled bijaše veličanstven. Iza nje stajaše zbor anđela. Margarita poče pjevati pjesmu ljubavi Božje, koja je zanosila i uzdizala. Anđeli su je sliedili s tisuću glasova i napjeva. Don Bosko je ostao začaran i izvan sebe. Nije znao, što bi još pitao. Mama ga Margarita pozdravi: »Čekam te u nebu, jer mi moramo biti uviek zajedno.«

Bog nas je stvorio za najplemenitiju svrhu: da ga ljubimo svu vječnost.

Luđak reče u svom srdcu: Nema Boga. (Ps. 13, 1).

Crtice iz života

»AKO ME MOŽETE UPOTRIEBITI...

U nekom zabitnom kutiću gornje Italije živio je jedan čestiti mladić. Premda je već davno prekoračio dvadesetu, ipak je još uviek ćutio u svom srdcu neodoljivu želju za svećeničtvom. No kako su zapreke izgledale nepremostive, činilo mu se, da se njegov san ne će nikada izpuniti.

Čuo je jednoć govoriti o don Bosku. Bilo mu je tada, kao da ga neke nevidljive veze privlače k tomu svećeniku. Bez mnogoga razmišljanja spremi se i odputuje u Turin. Istom u predsoblju don Boskove sobe postade mu njegov podhvat silno glup. Nije uobće više znao, zašto je ovamo došao. Da šmukne van, bilo je prekasno, jer mu je don Bosko već sjedio nasuprot. U svojoj velikoj zbunjenosti bojažljivo promuca: »Ako me možete upotriebiti za što, evo me, ovdje sam...« A svetac, koji je izvrstno umio čitati u mladenačkim dušama, odmah je shvatio, što posjetilac želi. Dobro ga je mogao upotriebiti! Omogućio mu je školovanje, pa kada je postao svećenik, poslao ga je don Boskov nasljednik u salezijanske misije u Kolumbiju, jer je za to uztrajno molio. Tamo je upravo herojski djelovao među zapuštenim gubavcima iz Agua de Dios-a. Bijaše to Mihovil Unija, apostol gubavaca...

Domovina i misije trebaju još mnogo svećenika! Koji bi se požrtvovni mladić stavio na razpolaganje...?

BOGU DAROVAN...

Jednoć je don Bosko propoviedao u svojoj domaćoj župi. Neki dječačić, obučen u ministrantsko odielo, kome je iz očiju sievala nestašnost, pratio ga je na propoviedaonicu, a iza propoviedi natrag u sakristiju. Tu svetac zapita mališa: »Čuj, ne bi li ti htio poći sa mnom u Turin?« — »O, vrlo rado!« — »Dobro, danas na večer doći s majkom u župni dvor, da se pogodimo.«

Točno u određeno vrieme bila je majka s malim Ivanom kod don Boska. Svetac je zapita: »Je li istina, gospođo Terezijo, da biste mi vi htjeli prodati vašega sinčića?« — »Prodati, nipošto! Ako ga trebate, ja ću vam ga pokloniti!« — »Tim bolje! Spremite mu dakle njegov svežanj, i sutra ujutro neka dođe k meni. Ja ću mu zamieniti otca.« — Težko da je mali Kaljero, kojega je majka tako svesrdno darovala Bogu, mogao u tom trenutku slutiti, kako će mu velike nacrte povjeriti Božja Providnost, da ih izpuni. Radostan je otišao s don Boskom u Turin, svršio tamo gimnaziju, postao salezijanac i svećenik. Kad je pako don Bosko g. 1875. trebao sposobnog i neustrašivog vodiča prvih salezijanskih misionara, izabrao je baš Kaljera. Neumorno i s mladenačkim oduševljenjem proputovao je on, često uz ogromne potežkoće, skoro čitavu Patagoniju i Ognjenu zemlju uviek se žarko brineći oko širenja sv. vjere i obraćenja Indijanaca. Brzo je postao i biskup, a Benedikt XV. imenovao ga je radi njegovih velikih zasluga kardinalom, pa je kao takav i umro u visokoj starosti g. 1926.

Što bi bilo iz toga darovitog dječaka, da se majka uzprotivila tome, da sliedi pozivu Gospodnjem?

Ja dvojim, da bi i dalje postojala vjernost i povjerenje, ljudsko družtvo i pravednost, ako bi prestalo vladati poštovanje prema Bogu. Cicero.

Djeca Božja

(Uz blagdan Male sv. Terezije)

Jednoga su se dana Isusovi učenici prepirali među sobom na posve ljudski način, tko će između njih zauzeti prvo mjesto u kraljevstvu nebeskom. I pristupiše k Isusu, da smiri svađu. Zapitaše ga: »Tko je dakle najveći u kraljevstvu nebeskom?« Očekivali su, da će Gospodin odgovoriti: »Onaj, koji čini najveća djela«, ili: »Koji pridobije za moju nauku najviše učenika«, ili možda: »Onaj između vas, koji je najkrepostniji, najrevniji, najrazboritiji, najpametniji...« Kako su se morali zapanjiti, kad se nije dogodilo ništa od svega toga, nego je Gospodin pozvao k sebi jedno diete, postavio ga među njih i rekao: »Zaista vam kažem, ako se ne obratite i ne postanete kao djeca, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko. Koji se dakle ponizi kao ovo diete, onaj je najveći u kraljevstvu nebeskom.«

Sad točno znamo, što znači biti diete pred Bogom. Znači: biti ponizan, biti malen pred Bogom, kao što je diete maleno u očima ljudi. Znači: biti bezazlen, priprost i jednostavan poput malena djeteta, koje se ne zna pretvarati niti misliti o zlu. Biti diete pred Bogom znači: posve se povjeriti Bogu u čistoj i nježnoj ljubavi, kao što se djeca povjeravaju svojim dragim roditeljima.

Odnos čovjeka prema Bogu nije drugčiji nego je odnos djeteta prema otcu. Zato je molitva Otčenaša najprirodnija i najljepša od svih drugih molitava. Ako se duša ozbiljno zadubi u istinu svoga sinovstva prema Bogu, da je naime diete Božje, dobiva odmah volju i snagu, veselje, zadovoljstvo, mir i sreću. Velika je opasnost, da čovjek poradi mnogih briga i potežkoća, poradi mnogih izkušenja, napasti i lutanja po stazi života, postane sliep i gluh, i da mu srdce otvrdne tako, te ne vidi više u Bogu svoga dobroga Otca, koji mu je uviek spreman pomoći na najzgodniji i za njega najkoristniji način.

Ima u katoličkoj crkvi jedna svetica, koja je duboko proniknula u tajnu Božjega djetinjstva i u mudrost podpune predanosti Bogu, u kojoj duša nađe mir i sreću. To je Mala sv. Terezija, koja je u kratko vrieme svoga zemaljskoga života postigla visoki stupanj svetosti i u još kraćem roku poslije smrti doživjela svetačku slavu po svem svietu. Da obrati ljude svoga vremena, koji su živjeli razkošnim i razsipnim životom, sveti je Franjo Asižki provodio život podpunog evanđeoskog siromaštva. A za oholi i bezbožni sviet našega vieka, koji boluje od utvare vlastite veličine i ne može spoznati Boga, jer obožava sam sebe, sveta je Mala Terezija posve protivni pol. Ona je doslovce ostvarila u sebi evanđeosku rieč o Božjem djetinjstvu. Nadutima i uobraženima našega vieka ona je opomena, kako se Bog oholima suprotstavlja, a poniznima daje svoje milosti. Pred Bogom ne znače ništa svjetska slava i postignuti rekordi, nego poniznost i jednostavnost srdca. Filozofski sistemi, činili se oni ne znam kako uzvišeni i oštroumni, ako nisu osnovani na istini Evanđelja, jesu kao kuća, koja je sazidana na piesku i koja će, kad se bude rušila, pokopati sve one, što u njoj stanuju. Mnogima, koji smjerno i neopaženo stupaju kroz život, koji pred svietom ne čine na oko ništa

velika, sveta Terezija Djeteta Isusa daje poticaj, neka uztraju na svom putu samoodricanja i neka gledaju na unutrašnji sadržaj i bogatstvo života, a ne na izvanjske forme, jer će samo na taj način hodati u duhu i istini. Naša se svetica nije mogla dosta naužívati sreće, kad je razmišljala o riečima Evanđelja, u kojima se odrazuje ljubav prema malenima. Isus je došao, da siromasima naviesti veselu viest o djetinjstvu Božjem. Vrlo je bila oduševljena ponašanjem Ivana Krstitelja, koji je htio, neka raste On, Krist, a on, Ivan, neka pomalo nestaje. Zato je razumljivo, da se baš ona, koja je bila prožeta osjećajem svoje ništetnosti, dovinula do tako visoka stupnja Božje ljubavi.

Bivstveno je za onoga, koji se osjeća Božjim djetetom, da traži načine, kako bi učinio Bogu kakvo veselje. To je Mala Terezija izvrstno znala. Nije, istina, mogla činiti velikih djela u svom zemaljskom životu, ali to nitko od djece ni ne traži. Oni ipak mogu ono glavno: razveseliti svoje roditelje. Zato je Terezija, puna djetinjega žara, prostirala pred Isusom »cvieće«, t. j. žrtvice, koje iziskuje svakidašnje vršenje brojnih dužnosti. Biti diete Božje, to ne znači: zabavljati se ugodnim i sladunjavim čuvstvima, niti praznim i bezkoristnim maštanjem, nego znači: živo i uztrajno nastojati ugoditi Bogu.

Ima još jedan znak, po kome se može spoznati pravo diete Božje. Otac, koji mora mučno raditi i mnogo se brinuti za svoju obitelj, zna često reći, da je njegov dvogodišnji dječačić ili curica sunce negova života. I djeca su Božja na sličan način sunce za svoju okolinu. Gdje su oni, ondje je svietlo i toplo. To je razumljivo. U čijem srdcu plamti ljubav prema Bogu, taj nehotice pokaže to i izvana. Na taj način ljubav se prema Bogu pretvara u ljubav prema bližnjemu, koja nastoji riečju i djelom razveseliti bližnjega.

Kako su duboke misli sadržane u ideji o djetinjstvu Božjem! Kad bi se one provele u život, nestalo bi svjetskih kriza. Tu nema mržnje prema drugoj narodnosti, jer su u Bogu svi ljudi braća, povezani vezom jednakih osjećaja prema Otcu nebeskom, od koga su primili život i sva ostala dobra. Nestale bi u jedan mah družtvovne i gospodarske potežkoće, jer bi svi osjećali sreću i veselje u izpunjavanju svojih dužnosti i u pomaganju svomu bližnjemu.

Sveta Terezija osjećala je želju, da postane misionarkom. Htjela je ići u daleke krajeve, da poganskim narodima ponese svjetlost sv. Evanđelja. Ali njezina želja nije se izpunila. Ipak ju je crkva proglasila zaštitnicom misionara, dobro znajući, da će se brižno skrbiti za potrebe misionara ona, koja je u životu živo željela biti njihovom drugaricom u radu. Nakon svoje smrti postala je Terezija ono, što nije mogla u životu, misionarkom ljubavi Božje i djetinje predanosti u njegove Otčinske ruke. U tom smislu obilazi ona i danas po svietu tražeći, da postanemo njezinim učenicima.

A. Č.

Jeste li postali članom Misnog saveza?

Za članove Misnog saveza i po njihovoj nakani služi se u crkvi Marije Pomoćnice u Zagrebu svake subote jedna sv. Misa. Upisnina jednom za uviek 100 Kn.

Nije to slučajno, da su baš vremena pokvarenog ukusa, nećudorednosti, bezvjerja i raztrovanosti državnog uređaja bila ujedno vremena gospodarske propasti u poviesti čovječanstva.

Schäffle.

Kako se kažnjavaju tati

Kraj poznate gostoljubivosti Mongola i strogosti njihovih zakona, što štite pravo vlastničtva, izgledalo bi, da tamo ne bi smjelo biti ni krađe ni tatova. Mjesto toga... grabež, razbojništvo i krađe obična su stvar u mongolskoj zemlji, pa su osamdeset po sto laika i lama tati od zanata.

Provalne su krađe riedke, jer se obično krade iz brojnih stada ovaca, volova i konja, što lutaju naokolo bez pravoga nadzora.

Gdjekad kojemu vlastniku pođe za rukom ščepati tata. U tom slučaju, prije nego ga pusti, pošteno će ga kazniti.

Tata najprije šibaju do krvi snopovima vitkih šiba sve dotle, dok im šibe mogu poslužiti. Ili pak pričvrste tatu na vrat volovska kola, i to tako, da izvade komad drveta, što služi kao palac kotača, pa se u onu rupu stavi krivčev vrat, a onda se palac natuče natrag na svoje mjesto. Tata ostavljaju u takvom položaju dva dana svezanih ruku, izložena danjoj žegi i noćnoj studeni, gladna i žedna.

Kad nakon toga tata izruče oružnicima, ovi ga ili brzo ustriele ili ga muče. Jer u stepi ne postoje tamnice, privežu mu na vrat velik komad željeza, koje mu prieči, da pobjegne. Ovako privezana povjere kojoj kolibi na čuvanje do određenog vremena. Drugi način zatvora sastoji u tome, da osuđenika zatvore u nekakvi uzki sanduk, iz koga može kroz jednu luknju viriti samo glava. Jadnik se ne može micati i živi poput puža u svojoj kućici. Događa se, da nakon nekoliko dana nesretnik poludi ili podlegne, osobito ako mu se za kaznu uzkrati još i hrana. Često voze sanduk od sela do sela, da se drugi opamete i izgube volju za krađu.

Kazne u indijskim školama

Ne radi se o suvremenoj Indiji, koja je pod utjecajem katoličke vjere i zapadne uljudbe manje barbarska.

Kažnjeni je đak morao na pr. sjedeći na zemlji savinuti tielo licem prema podu. Na vrat i na leđa stavili bi mu velik komad željeza. U ovom neugodnom položaju morao je siromah ostati po sata. Jao njemu, ako se je i najmanje maknuo! Ako je teret, koji ga je pritiskao, pao na zemlju, učenik je bio izšiban.

Druga kazna se sastojala u tom, da su đaka objesili za koljena o granu kojega stabla. Ili su mu stavili na golo tielo koprive namočene u vodu. Strahovito škakljanje je trajalo najmanje 24 sata, ali jao, ako se učenik pokušao grebsti. U tom bi ga slučaju nemilo izšibali.

Drugi put je krivac morao stajati uzpravno na jednoj nozi po sata. Ako se je zanjihao ili spustio izpružen nogu, dobio je šibe.

Drugom sgodom svezali bi krivca u vreću punu kopriva zajedno s mačkom ili kojom drugom odurnom životinjom, koja se vrtila u vreći.

Kinezki starci i starice na brizi čč. sestara

Gdjekad je dječak morao vući za uši sam sebe sve dotle, dok se ove nisu produljile do propisane duljine. Ako nije poslušao, čekala ga je strožija kazna.

Ogorčeni dječaci osvećivali bi se na taj način, da bi učitelju sipali u duhan praha, te je ovaj morao strahovito kihati, ili bi mu stavili trnje na sjedalo. U noći je padalo bez prekida kamenje na krov njegove kuće, a do njegova bi uha dopirale litanije, u kojima su bila zazivana sva indijska božanstva, neka bi učinila, da učitelja nestane. Osobito su zazivali okrutnu božicu Kali, neka liši života nemilosrdnog učitelja.

O dobra Kali, govorahu, — ako nas uslišiš, prikazat ćemo ti sladora i kokosa . . .

Ovi učitelji i učenici nisu imali ništa kršćanskoga, pa nisu mogli osjećati one međusobne ljubavi, koja se osjeća u kršćanskim školama.

Da Bog obstoji, tako je jasna činjenica, te sumnjam u zdravi razum onoga, koji to nieče. Cicero.

Većinu svoga znanja postizava čovjek vjerom. Seneka.

Bez vjere pada poviest, ruši se sva prirodna i medicinska znanost; pa i sami život među roditeljima i djecom bez nje je nemoguć. Hugo Grotius.

Nedvojbena je činjenica, da je upravo i jedino religija posvuda doniela narodima pravu kulturu i znanost. Herder.